

den anden Side ofte er Tilfældet, at, naar man hører Børn, som have været underviste hjemme, saaledes som de der have været vant til det, vise de sig at være i Besiddelse af flere Kundskaber end de Børn, som have besøgt Skolen. Jeg vil derfor anfsee det for meget uhenigtsmæssigt, hvis den første Prøves Udfald skulde bevirke, at de hjemmeunderviste Børn ikke længer kunde fritages for at besøge Skolen, idet jeg er overbevist om, at Forældre, som selv undervise eller lade deres Børn undervise hjemme, efter Udfaldet af en saadan første Prøve ville gjøre sig al mulig Flid for at faae deres Børn saaledes underviste, at de ikke skulle staae tilbage for dem, som søge Skolen, da der er Mange, som lade deres Børn undervise hjemme, fordi de troe at kunne skaffe dem en bedre Underviisning, end de kunne erholde i Skolen; jeg skulde derfor meget ønske, at de omhandlede Punktummer maatte bortfalde, idet det er mit inderlige Ønske, at vi engang maae komme saa vidt, at vi kunne faae en Underviisning, hvoraf baade Forældre og Børn kunde have Nytte og Glæde.

Grundtvig: Jeg vil blot anmærke i Henseende til den første Sætning, hvorom der her er Tale, at, naar der skal bestemmes, at den samme Følge, som det jo nødvendigt maa have, naar Skolen erklærer, at de ikke ere tilstrækkeligen underviste hjemme, ogsaa skal indtræde, naar de blot udeblive, saa synes det mig dog altfor urimeligt. Man kan jo, om man vil, sætte andre Klemmer paa Forældrene, saa at de lade deres Børn møde; men det er dog en altfor urimelig, og i Sagens Natur paa ingen Maade grundet Bestemmelse, at den Frihed, som Forældrene have faaet til at lade deres Børn undervise hjemme, skal bortfalde fordi der enten af Sjædesløshed eller af nogen anden Grund var forsømt at møde den bestemte Dag ved Examen.

Brøchner: Jeg skal kun tillade mig en ganske kort Bemærkning med Hensyn til den Indvending, den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgfreds (S. N. Hansen) gjorde mod hvad jeg yttrede med Hensyn til den sidste Passus. Efter hvad der er mig bekendt, afholdes der paa de fleste Steder en halvaarlig Examen, men saaledes, at denne Examen afholdes om Foraaret for den øverste, og om Efteraaret for den nederste Klasse (Stemmer: *Nei! Nei!*); jeg tør ikke tillægge mig videre Kjendskab til disse Forhold, men, saavidt jeg har bragt i Erfaring, er det Tilfældet paa mange Steder her i Landet (Stemmer: *Nei*, tværtimod det er kun paa meget faa Steder); ja, saa skal jeg indskrænke det til faa Steder; men jeg troer dog, at der er en større Vanffelighed tilstede, end den ærede Rigsdagsmand antager.

Ordføreren: Jeg skal blot gjentage, hvad jeg allerede har ytret, at det er navnlig den Form, hvori Forslaget er vedtaget i Landsthinget, som har bestemt Udvalget til at beholde disse tvende Punktummer i Loven; efter hvad der er udtalt af de enkelte Medlemmer i Udvalget, kan jeg ikke antage, at det er, fordi Udvalgets Medlemmer personlig holde derpaa, men at Hensynet til at faae Loven igjennem maa blive ved at have Indflydelse paa, hvorledes Afstemningen idag vil falde. Skulde Afstemningen faae det Udfald, at disse to Punktummer skulde bibeholdes, saa vil det dog være muligt til 3die Behandling at stille et Ændringsforslag om, at de skulle gaae ud. Jeg skal derfor saamegetmere paa Udvalgets Begne tilraade, at disse Sætninger blive staaende, som det til den Tid vil være muligt at conferere med Ministeren, der nu formedelst Sygdom er forhindret fra at være tilstede, for at være sikker paa, at der ikke møder nogen sær Vanffelighed fra den Side.